

[Ole Espersen]

hed gældssanering eller lignede gældssanering, kunne det ikke lade sig gøre. Det var baggrunden for, at dette arbejde i sydjysk universitetscenter blev igangsat, og naturligvis er vi taknemlige for, at justitsministeriet senere på grundlag af dette arbejde nedsatte et udvalg, og at udvalgets resultat nu foreligger.

Hensigten er ikke blot at tage højde for, som nogle har nævnt, en situation, der her i landet i øjeblikket er særlig vanskelig økonomisk. Da arbejdet blev startet, var der ikke nogen økonomisk krise, men selv om der ikke var nogen krise, selv om landet faktisk var i en særdeles god økonomisk situation og mange enkeltpersoner var det, så var situationen alligevel for mange familier, hvor sygdom havde ramt dem, hvor skilsmisser var blevet nødvendige, hvor firmaer var gået konkurs af den ene eller den anden grund, den, at gældssanering var nødvendig. Det er klart, at nu, hvor den økonomiske situation er, som vi kender den, med mange tvangsauktioner og konkurser, er problemerne langt større, og behovet for en gældssanering er langt større, end det var for 10 år siden. Derfor er det så vigtigt, synes vi, at vi får et forslag gennemført så hurtigt som muligt.

Hensigten er altså kun at klare de tilfælde, hvor der virkelig er tale om håbløs gæld. Det er en absolut forudsætning, at der ikke kan laves spekulation, at dommeren, at skifteretten kan konstatere, at der ikke er tale om spekulation. Her er der tale om noget håbløst. Her er ikke tale om én, der prøver at slippe af med en eller anden gæld for at starte forfra igen. Den slags tilfælde er det skifterettens opgave, som jo har megen erfaring på disse områder, at finde frem til og skille ud fra gældssaneringsordningen, og jeg har ikke nogen grund til at tro, at det ikke kan lade sig gøre.

At gælden er håbløs, vil jo samtidig sige, at kreditorerne ikke får betalt deres tilgodehavender. Havde kreditorerne haft mulighed for det, ville det naturligvis være urimeligt at fratage dem denne mulighed. Hr. Wilhjelm nævnte den lille kreditor, der måske skulle ofres for en spekulants fortjeneste. Jeg er helt overbevist om, at den risiko løber vi ikke, således som lovforslaget og dets motiver, bl. a. betænkningen, er udformet.

Bl. a. skal der, som der udtrykkeligt står, lægges vægt på skyldnerens forhold, på gæl-

dens alder, på omstændighederne omkring gældens opståen, og det er de kauteler, man kan give den skifteret, der skal tage stilling til, om gældssanering skal bevilges. Det skal altid være en meget konkret betonet afgørelse, der træffes, og derved gives der mulighed for, at man kan se på de omstændigheder, man skal tage i betragtning, når man ser på, om man kan give gældssanering. Det er ikke nogen form for automatisk ordning, der er tale om. Havde det været det – det er det mere eller mindre i andre lande – så havde der måske været risiko for misforståelser. Det mener vi ikke at der er her.

Hvis vi tager konkurser og tvangsauktioner, som der har været så mange af, er gældssanering i virkeligheden det sidste ganske enkle skridt, der mangler for at give folk en mulighed for at komme ovenpå igen. Gælden er gjort op, ejendommen er solgt, kreditorerne har fået, hvad der var i firmaet, men debitor hæfter stadig for det, der ikke var dækning for. Det kan være både en halv og en hel million kroner, som man aldrig får mulighed for at betale. Det hele er gjort op, der er ikke tale om, at nye revisorer skal på, ikke tale om flere advokater osv. Det er meget nemt også dér at etablere en gældssanering. Der er også brug for gældssanering uden for konkurs, uden for tvangsauktioner. De to ting, konkurser og tvangsauktioner, sker jo kun, hvis der er værdier tilbage, ellers bliver der aldrig tale om en konkurs eller en tvangsauktion. Det er grunden til, at de håbløst forgældede af de grunde, jeg nævnte, har behov for noget, der ligger ud over konkurs og tvangsauktion.

Det er klart, at man må rejse spørgsmålet, således som man også har gjort det fra udvalgets side, om dette vil kunne svække betalingsmoralen af de grunde, udvalget nævner, og som jeg kort har været inde på her. Jeg er sikker på, at det ikke vil blive tilfældet. Der er ikke nogen, der vil kunne fristes i en situation til at bruge dette som en form for spekulation.

Det er baggrunden for, at vi mener, at udvalget har gjort et arbejde, der er udtryk for et særdeles godt grundlag og et meget velgennemtænkt grundlag for det, vi nu skal træffe beslutning om, nemlig om en gældssanering.